

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului”
Redactor resp.: Nicolae Bratu.

INSERATE:

se primesc la **BIROUL ADMINISTRAȚIEI**
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Carol I, Regele României, a murit.

În clipa când tocmai pregăteam încheierea ziarului nostru, o telegramă zguduitoare ne vesti pe scurt: „Regele Carol al României a murit“.

Nu este suflare românească, ce să nu se oprească, și nu este inimă, pe care să nu o cutremure și să nu o înduioșeze prăbușirea fără de veste a celui mai înțelept Domn, care a condus timp de o jumătate de veac cârma țării românești.

Este așa de fulgerător gândul acesta și așa de neașteptată venirea lui, încât nici nu ne dă răgaz să înțelegem pe deplin pierderea uriașă, pe care o îndură România în aceste zile de grea cumpănă și vijelie.

Bărbatul trimis de purtarea de grijă a dumnezeirii, țării sfâșiate de sabia neînțelegerii; principele, care a părăsit pământul sfânt al patriei sale, spre a-și împărtăși întreaga lui comoară sufletească unui neam, care-l chemă în mijlocul său; ostașul de fier, care a creiat o armată viguroasă, pe care a condus-o biruitor pe dealurile dela Grivița și Plevna, pentru a făuri independența și oțelul coroanei sale regale; regele luminat, care urcând treptele tronului ridica împreună cu el vaza țării și reînvia marea vreme de vitejie ale lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul; suveranul blând, care a știut să-și câștige și dragostea poporului său — nu mai este.

Umiliți în fața adâncului sfat dumnezeesc, ce hotărăște soarta neamurilor, ne închinăm și noi lângă sieriul marelui voevod și trimitem prinosul nostru de nefermămură venerațiune osemintelor lui!

Situația războiului european.

Suntem în a treia lună dela începerea groaznicului războiu. Cu toate acestea nu putem prevedea sfârșitul. Pe toate câmpurile de luptă, armatele s'au măsurat de mai multe ori, dar nicăiri nu s'au învins de tot una pe alta, astfel ca să nu mai poată lupta mai departe, ci să fie silită a cere pace.

În Galiția, armata noastră unită cu cea germană, au început ofensiva (atacul) contra Rușilor. Unirea armatelor a avut loc încă în 30 Septembrie n. Luptele se dau mai cu seamă în partea Galiției dintre râurile Vistula și San, până spre Cracovia (Krakau) și Pșemișl (Przemysl). În acest ținut va avea loc, de sigur, o luptă hotărâtoare, despre al cărei rezultat va trebui să auzim peste câteva zile.

Fiind concentrată o mare parte a armatei noastre în ținutul, unde se dă lupta hotărâtoare susamintită, — șireții de Ruși au voit să producă zăpăceală în conducerea armatei noastre. Numai așa este de-a se înțelege năvălirea lor în Transilvania peste Carpați, de unde o parte a trebuit însă să sere tragă în curând, la ceea ce se pare că și ei erau de mai nainte pregătiți. Dar au pierdut Rușii câteva mii bune de soldați prin pasurile Carpaților, cari astăzi sunt pline de cadavre rusești.

Luptele cu Sârbii și Muntenegrinii încă n'au dus la sfârșit. Armata noastră însă — după-cum se comunică oficios — înaintează mereu pe teritor sârbesc, pe când în Bosnia bandele sârbești n'au mai putut înainta, ci din contră, au fost date înapoi în mai multe părți. Peste tot locul, se țin însă, și unii, și ceilalți.

Între Germani și Francezi lupta cea mare nu s'a sfârșit, dar mult nu va mai ținea, poate câteva zile. După știrile din zilele din urmă, armata germană s'a retras în mai multe locuri. O luptă mai stăruitoare susțin de prezent Germanii în partea Verdunului (fortăreață în Franța) și la Antwerpen (fortăreață în Belgia).

Între Germani și Ruși au avut loc lupte în guvernamentul Suvalki din Polonia rusească, unde a fost respinsă înaintarea Rușilor. Lupte mai mici s'au dat și în alte părți ale Poloniei rusești.

În țările balcanice încă clocotește neliniștea. În zilele din urmă se vorbea mult, că Turcia va declara războiu Rusiei, ba Turcia a închis și strâmtoarea Dardanelelor. Dar până de prezent n'a urmat o astfel de declarație. — De asemenea s'a svonit, că între Turcia și Bulgaria s'a încheiat o alianță, pentru cazul când România ar intra în acțiune, un lucru care nu e destul de lămurit până acum.

Italia și România stau mai departe în neutralitate. Se pare, că aceste două țări sunt bine înțelese asupra politicii lor. — Despre România se susținea, în timpul din urmă, că va eși din neutralitate. Asta, deocamdată nu se întâmplă, după-cum spunem și la alt loc al foii.

Știri și telegrame

sosite Vineri și Sâmbătă în 2 și 3 Oct.

Luptele cu Sârbii.

Budapesta, 2 Octombrie. Biroul de presă al prim-ministrului comunică următoarele: De două zile trupele noastre din Serbia au luat ofensiva contra trupelor sârbești. Pretutindenea ofensiva noastră înaintează încet însă cu succes împotriva inamicului, care este apărât de șanțuri și de poziții tare împrejmuite cu sârmă. Trupele noastre au început să alunge cu energie armatele sârbe și muntenegrine precum și bandele lor irregulare, cari neliniștau unele părți ale Bosniei. Cu această ocazie am impresurat de toate părțile un întreg batalion sârbesc, l'am desarmat și l'am făcut prizonier. Este neadevărată știrea, că a 40-a divizie de honvezi ar fi fost nimicită. Această divizie este în cea mai bună stare, acum e în linia de bătaie, luând parte săptămâna trecută și la glorioasele lupte dela Visegrad.

Holera în țară.

Budapesta, 2 Octombrie. În legătură cu lățirea holerei în țară, biroul de presă al prim-ministrului publică următoarele: Toate svonurile lățite despre holera sunt exagerate. Cu sinceritate aducem la cunoștința generală, că holera s'a ivit numai între acei soldați ai noștri, cari sunt în luptă cu armata rusă atinsă în întregime de holera, care flagel a fost adus de răniții și prizonierii ruși și la noi în țară în diferite regiuni. Din loc competent se asigură însă, că boala aceasta nu are urmări catastrofale. Boala se poate numi ușoară și starea sanitară generală a trupelor noastre nu ne poate îngrijora.

În toată țara s'a constatat câte un singur caz de îmbolnăvire numai în următoarele regiuni ale țării. În comitatele: Pest, Nograd, Heve, Zemplén, Szabolcs, Békés, Trencsén și Sibiu precum și în orașele: Budapesta, Oradea-mare, Komárom și Neoplanta. În Budapesta până acum s'au ivit numai 15 cazuri de holera, din ceea ce se poate

vedea, că boala nu este generală, neluând nicăiri întinderi îngrijorătoare, deoarece s'au luat de cei competenți cele mai întinse măsuri.

Luptele în Carpați.

Budapesta, 3 Octombrie. Biroul de corespondență a primit în seara acestei zile următorul comunicat din loc competent: Singura trupă rusească, care se mai află pe teritoriul țării noastre, e cea care a pătruns pe la Körösmész. Contra acesteia nu s'a putut interpune până azi, decât numai trupa noastră însărcinată cu apărarea acelei granițe. Până la sosirea trupelor noastre, cari sunt de drum, a fost silită trupa eela graniță să se retragă la Hosszúmező. De a i, după ce se intrunesc cu unele trupe deja sosite și cu altele ce sunt pe drum, trupele noastre vor porni contra inamicului, spre a sfârși și cu acest episod. În urma retragerii trupelor noastre la Hosszúmező, a trebuit să se evacueze (părăsească) Sighetul-Marmației, iar conducerea comitatului Maramurăș

s'a mutat la Huszt, de unde, după respingerea Rușilor, se va muta iarăși la Sighetul-Marmației. — In celelalte părți ale Carpaților trupele noastre înaintează cu succes.

Duminecă și Luni.

Budapesta, 4 Octomvrie. Biroul de corespondență a primit din loc competent următorul comunicat: Trupele rusești aflătoare în Maramureș n'au încercat pe ziua de azi să înainteze. Întăririle, pe cari le-am trimis în ajutorul trupelor noastre, dintre cari o parte au fost încă eri pe drum, au sosit azi în număr complet la locul destinațiunii lor. Prin urmare astăzi se poate spera cu siguranță, că trupele rusești, cari se mai află în Sighetul Marmației — căci afară de aceștia nu se mai află nici un soldat rus pe teritoriul ungar — vor fi în timp foarte scurt scoși din țară. — (Biroul de presă al prim-ministrului).

Luptele cu Sârbii.

Budapesta, 4 Octomvrie. Biroul de presă al prim-ministrului a publicat în această zi, la 6 ore seara, următorul comunicat oficial: Trupele sârbești și muntenege, cari au pătruns în partea răsăriteană a Bosniei, au făcut de lipsă, ca să trimitem trupe pentru aceste teritorii, ce zac la o parte de teritoriul principal hotărîtor. Prima noastră acțiune în direcția această s'a terminat cu succes. După două zile de lupte neîntrerupte vehemente, am bătut complect și am respins spre localitatea Foca două bande muntenege și anume banda Spuzka de sub conducerea generalului Vukovic și banda Zetska de sub comanda generalului Rajevici. Aceste se refugiază cuprinse de panică dincolo de granița țării, lăsând înapoi cantități mari de material și prada lor însemnată în material de războiu, făcută în Bosnia. Cu acest prilej am găsit printre soldații noștri căzuți, cari aparțineau patrulilor noastre trimise înainte, pe mai mulți, între cari pe un aspirant de ofițer, în mod bestial mutilați (țâiați). In urma acțiunii noastre întreprinsă în partea de nord al acestui câmp de luptă un jumătate batalion de-al nostru a prins un întreg batalion sârb. *Generalul Potiorek.*

Luptele Germanilor cu Francezii, Belgienii și Rușii.

Budapesta, 4 Octomvrie. Biroul de presă al prim-ministrului publică următorul comunicat din cartierul general german cu data de 3 Octomvrie: Pe câmpul de războiu din Franța nu s'au ivit astăzi schimbări mai însemnate. In decursul atacului în contra orașului Antwerpen au căzut și forturile cari se află la Lierre, Waelhem, Königshvokt și între aceste localități. In pozițiile dușmane aflătoare în aceste localități am cuprins 30 tunuri.

Spărtura făcută în linia esternă a forturilor dușmane ne permite acum atacul în contra liniei forturilor interne și a orașului.

In luptele cu Rușii, părți din corpul al 3-lea siberian și din corpul de armată 22, — cari corpuri au format aripa stângă a armatei rusești, ce a în-

intat peste Nyemen, — au fost bătute după lupte îndârjite de două zile la Augustow. Am făcut prizonieri și am cuprins mai multe tunuri și mitralieze.

Luptele din Maramurăș.

Asupra acestor lupte ziarul „Az Est“ (Seara) din Budapesta, a publicat în numărul dela 6 Octomvrie n. următoarele telegrame, trimise din orașul Hust cu data de 5 Octomvrie:

De bună seamă știri oficiale au anunțat, că desfășurarea trupelor noastre pe teritoriul comitatului Maramurăș — având ca sprijin teritoriul comitatului Bereg — s'a sfârșit și s'a început alungarea Rușilor. Lupta e în curgere, a se da o iconă lămurită despre această luptă deocamdată este cu neputință. Va liniști însă publicul știrea, că spre nord-vest dela Sighetul-Marmației, la localitatea Toracköz, o armată rusească ieri înainte de amezi a fost respinsă cu mari pierderi. Trupele noastre și aliații noștri, cari au sosit pe câmpul acestor lupte, iau lupta în cele mai favorabile pozițiuni. Un perete de neînvinge apără părțile primejdite a comitatelor Bereg și Maramurăș și Rușii s'au retras din Bereg cu pierderi mari în lupta ce a avut loc între localitățile Polena și Aklos.

Cum a fost predat orașul Sighetul Marmației.

Hust, 5 Octomvrie n. Conform unui raport oficial, Sâmbăta trecută, dimineața, Rușii au intrat în orașul Sighetul Marmației. In numele consiliului orașenesc, conform instrucțiunilor primite, vice-primarul Dobay Ianos s'a prezentat comandantului trupelor ruse. Primarul Szölösy este om prea bătrân și așa el a fost absolvat de această îndatorire. Știrea, că rabinul îmbrăcat în tora (haina bisericască la Jidovi) ar fi primit pe Ruși este neadevărată. — Desfășurarea trupelor noastre s'a terminat în cele mai bune condiții și toate forurile oficiale competente au cele mai bune nădejdi.

Au sosit știri, că armatele ruse se retrag din Bucovina spre nord dincolo de Siret, care operație de bună seamă stă în legătură cu ofensiva din Galiția a trupelor noastre aliate. — In jurul orașului Sighetul Marmației nu au fost decât niște hărțuiri neînsemnate.

Luptele din comitatul Bereg.

Munkács, 4 Octomvrie n. In Bereg între localitățile Kocsitelep și Szaszoka lupta a fost în curgere azi înainte de amiază. Pe dealurile cu vîi din jurul orașului Munkács se auzia binisor bubuitul tunurilor. Starea în oraș este liniștită, între marginile cum e cu putință. Liniștea locuitorilor s'a arătat prin faptul, că artileria ce fusese la Beregszentmiklos s'a reînăpăoiat la Munkács după ce își îndeplinise cu glorie chemarea avută.

Ținuta României.

Deocamdată nu se întâmplă nici o schimbare.

In timpul din urmă s'a vorbit mult, că se va conchema un nou consiliu de coroană, în care să se discute asupra ținutei României. Acum se anunță, că consiliul nu se va mai ținea deocamdată. Asupra ținutei țării au avut însă

loc consfătuiri între prim-ministrul Brătianu, șeful partidului conservator Al. Marghiloman și șeful partidului conservator-democrat Tache Ionescu. După aceste consfătuiri s'a hotărît să se dea următorul comunicat:

„Primul-ministru a avut un schimb de vederi cu domnii A'. Marghiloman și Tache Ionescu, al căror rezultat a fost, că convocarea unui consiliu de coroană nu este delipsă, fiindcă de prezent nu este loc la o schimbare a politicii de azi a României. Primul-ministru va supune această părere la aprobarea (incuviințarea) Majestății Sale Regelui“.

Miezul acestui comunicat este, că România va urma și în viitor politica de așteptare și apărare armată, până atunci, până când nu se vor întâmpla lucruri, cari s'o silească să ia o altă hotărîre. De altcum România poartă încă consfătuiri diplomatice, ceace se poate vedea din următoarele rînduri, ce au apărut, în legătură cu hotărîrea de mai sus, în foaia din București „La Politique“, care e organ oficial al partidului conservator. Ziarul numit scrie:

„Această formulă (fel de hotărîre) va produce o ușurare, suntem siguri. Această ușurare va face cu putință o cercetare cu sînge rece, a stărilor, din partea oamenilor cu răspundere și autorizați (adecă ministrii). Iar dacă guvernul are încă consfătuiri diplomatice, ele vor putea fi făcute la adăpostul strigătelor, cari pornind dintr'un sentiment național foarte viu nu sunt totuși de așa, ca ele se poată singure da îndrumări celor cari au răspunderea pentru ținuta țării!“

Marti și Mercuri.

Luptelele contra Rusiei.

Budapesta, 6 Octomvrie. Operațiunile în Polonia rusească și în Galiția înaintează cu succes. Trupele germane și austro-ungare au respins pe dușman la Opatow și Klimontow spre Vistula. In Carpați Rușii au fost bătuti la pasul Uszok.

Luptele Germanilor cu Francezii și Belgienii.

Budapesta, 6 Octomvrie n. Biroul ungar de corespondență primește din Berlin cu data de 5 Octomvrie următorul comunicat din cartierul general german: In fața cetății Antwerpen am redus la tăcere forturile Kessel și Broechem. Am luat orașul Lierre precum și fortul căii ferate Mecheln-Antwerpen. — Pe aripa dreaptă în Franța continuă luptele cu succes.

Temeri de războiu între Turcia și Rusia.

In decursul zilei de 6 Octomvrie au sosit mai multe știri, cari arată, că stările între Turcia și Rusia sunt foarte încordate. In fiecare zi se poate întâmpla izbucnirea războiului între aceste două țări. Asupra acestor stări, biroul telegrafic ungar a făcut cunoscut următoarele telegrame, pe cari le-a primit din diferite orașe. Și anume:

Roma, 5 Octomvrie. Din Constantinopol se comunică ziarului „Corriera d'Italia“ următoarele: Flota rusească din Marea

neagră însoțită de mai multe crucișătoare engleze și franceze se apropie de Dardanele. Scopul acestei demonstrațiuni e să înfrice Turcia și s'o silească pentru o politică externă mai favorabilă față de Triplă-Înțelegere.

Sofia, 5 Octomvrie. Din Constantinopol se comunică ziarului „Dnevnik”: În Caucaz au avut loc ciocniri sângeroase între trupe rusești și turcești.

Constantinopol, 5 Octomvrie. Poarta (guvernul turcesc) a confirmat oficial știrea, că emirul din Afganistan a început războiul în contra Rusiei.

Luptele în Polonia rusească și în Galiția.

Budapesta, 7 Octomvrie. Biroul de presă al prim-ministrului a dat următoarele comunicate oficiale:

Înaintarea trupelor germane și austro-ungare în Polonia rusească pare a fi surprins cu totul pe Ruși. Ce-i drept, Rușii au îndreptat din Galiția spre nord trupe puternice, dar când aceste au încercat trecerea Vistulei în direcția Opatov, ele au fost respinse de trupele aliate. Trupele noastre au luat în stăpânire lângă Sandormirz capul podului rusec.

În Galiția înaintăm conform planului nostru de război. La Tarnobrzeg am respins o întreagă divizie dușmană de infanterie. Generalul Höfer.

Luptele în Maramurăș și comitatul Bistrița-Năsăud.

Budapesta, 7 Octomvrie. Trupele noastre au putut lua ofensiva și la Sighetul-Marmației. E de sperat, că în timp scurt vom putea curăți Ungaria de trupele rusești.

Deasemenea și detașamentele singuratiche mai mici ale coloanelor rusești, cari s'au furișat pe potecile munților în comitatul Bistrița-Năsăud, vor trebui să se retragă repede sau vor fi nimicite. Înaintarea acestora a fost deocamdată oprită de cei câțiva gendarmi din apropiere. Sunt însă în drum trupe de-ale noastre în număr îndestulitor, cari vor respinge pe Ruși până dincolo de graniță.

La toate celelalte trecători ale Carpaților, înaintăm victorioși până dincolo de hotarele țării.

Nyiregyháza, 7 Octomvrie. Conform unei știri oficiale sosită din localitatea Huszt, se dă începând de ieri o luptă mare între trupele noastre și cele rusești. Bravii noștri ostași recupă pas cu pas pozițiile Rușilor. — La satul Uracs a avut deasemenea loc o ciocnire, în care Rușii au fost bătuți.

Luptele dintre Germani, Francezi și Ruși.

Budapesta, 7 Octomvrie. Biroul ungar de corespondență publică următorul comunicat al cartierului general german, cu data de 6 Octomvrie seara:

Încercările neîntrerupte de încunjurare ale Francezilor în contra aripei noastre drepte au întins frontul de luptă până la nord de Arras. Spre vest de Lille și de Lens „avantgardele” noastre au ajuns în atingere cu cavalerie dușmană.

În contra-atacurile noastre îndrep-

tate spre linia Arras-Albert-Roye înăuntru n'a urmat lupta decisivă (hotărâtoare).

Pe frontul de luptă între Oise și Maas la Verdun, în Alsația-Lorena, precum și în fața cetății Antwerpen (Belgia) situația este neschimbată.

Pe câmpul de luptă din est spre Rusia, înaintarea Rușilor în Prusia ostică în contra guvernământului Savalki s'a oprit. La Suwalki inimicul începând de ieri este atacat cu succes.

Țarul pe câmpul de luptă.

Berlin, 7 Octomvrie. Din Copenhaga s'a telegrafiază, că Țarul a plecat pe câmpul de luptă, cu suită numai de câțiva membrii. Plecarea a avut loc în cea mai mare liniște. Țarul nu s'a amestecă în operațiunile și planurile de luptă, ci a mers pe câmpul de război, ca prin prezența sa să îmbărbăteze militia.

Milano, 7 Octomvrie. După știri primite aici, Țarul a sosit de a în Lublin.

Berlin, 7 Octomvrie. Peste Rotterdam se telegrafiază din Petrograd (Petersburg): Când a plecat Țarul pe câmpul de luptă, mulțimea a strigat: „Înainte la Berlin!” „Înainte la Viena!” Un adjutant al Țarului a răsuns: „Nu există putere omenească, care ne-ar putea reține (opri!)”

Știri sosite Joi.

Luptele în Carpați și în Galiția.

Budapesta, 8 Octomvrie. Biroul de presă al prim-ministrului comunică: Pe baza rapoartelor oficiale, trupele noastre au bătut coloanele ruse, cari năvăliseră în Sighetul-Marmației urmărindu-le până la localitatea Nagy-Bocskó. Autoritățile administrative din Sighetul-Marmației încă astăzi își vor reînchepe activitatea. La pasul Ușok s'a început înmormântarea soldaților ruși căzuți în luptele din zilele trecute, — până acum s'au îngropat 8000 de cadavre.

Budapesta, 8 Octomvrie. Ofensiva noastră în hărțuierile neînsemnate, ce au avut loc în diferite locuri, profunzimea și-a ajuns scopul. Conform raportului dat de un ofițer al marelui stat major, care, din Przemysl (fortăreața Pșemișl) sburând pe un aeroplan, făcuse o îndrăzneată reconaștere, armata de apărare a cetății pătrunsă de spiritul unei războinice însuflețiri apără cetatea cu mari eforturi și cu multă prevedere.

Cu prilejul mai multor atacuri din cetate, am respins pe dușman îndepărtând astfel linia de luptă a dușmanului și făcând tot deodată mai mulți prizonieri.

Toate atacurile rușilor împotriva forturilor cetății au fost respinse de artileria noastră cu pierderi groaznice.

În Carpați, spre vest dela trecătoarea Vizok, nu mai sunt inamici. La Sighet am bătut pe inamicul ce năvălise în comitatul Maramurăș și în noaptea trecută orașul amintit a ajuns din nou în mâinile noastre. — Höfer, subșeful marelui stat major.

Rușii s'au retras până la Nagybockó.

Corespondentul ziarului „Az Est” telegrafiază din Sighetul-Marmației, cu data de 7 Octomvrie, următoarele: Ieri s'au început luptele în

jurul orașului Sighetul Marmației și o dovadă a învingerii noastre este că Rușii s'au retras vreo 17 kilometri spre nord de Sighet până la localitatea Nagy Bocskó. Această armată rusească și-a asigurat flancul stâng cu trupe și patrulă mai mici, cu scopul de a nu putea fi atacată prin surprindere de trupele noastre din spre Ardeal. Astfel au ajuns trupe rusești și în comitatul Bistrița-Năsăud precum și în comitatul învecinat, unde însă îndată s'au trimis trupe de ale noastre, astfel că ori-ce înaintare a Rușilor a devenit cu neputință. Nu este deci un motiv de îngrijorare și nu are nici o însemnătate și nici o seriozitate refugiarea populației. Sighetul a rămas nepericlitat.

A treia prolongire a moratorului.

După cum am mai scris la timpul său, în 1 August s'a dat un moratoriu (amânare a unor plăți) pe timp de 14 zile. La 15 August s'a prolongit moratoriul a doua-oară, până la 30 Septemvrie. Acum se prolongește pentru a treia-oară, până la 30 Noemvrie, dar cu unele schimbări față de trecut, în urma cărora o seamă de plăți trebuiesc făcute, fie în parte sau în întregime. Pentru mai buna orientare a publicului cetitor, în cele următoare dăm, după „Revista Economică”, traducerea susnumitei ordinațiuni ministeriale, care cuprinde următoarele dispoziții:

I. Datorii în bani, cari cad sub moratoriu (se pot lăsa neplătite).

§ 1. Moratoriul dat cu ordinațiunea Nr. 6045/914 dela 12 August 1914 pentru îndeplinirea obligamentelor de drept privat se prolongește până la 30 Noemvrie a. c., pentru toate acele datorii în bani, pe cari ordinațiunea prezentă nu le scoate de sub moratoriu.

Pentru plata datoriilor în bani, scadente (de plată) după ziua de 30 Septemvrie 1914 până la 30 Noemvrie 1914, întemeiate pe cambii asigurații comerciale, warrant-uri, cecuri sau alte titluri de drept privat, date și născute înainte de 1 August 1914, se încuviințează un moratoriu de două luni, socotite dela scadență (ziua în care ar fi trebuit să se facă plata).

Pentru datoriile în bani, după cari, conform legii sau a unor stipulații speciale, sunt a se plăti interese, se pot socoti interesele și pe timpul moratorului; după obligamente fără interese, se pot socoti interesele legale.

§ 2. Prezentarea spre plată și protestul ridicat din lipsă de plată, în cursul moratorului, privitor la cambii, asigurații comerciale, warrant-uri și cec-uri, cari cad sub dispozițiile §-ului 1 (adecă sub moratoriu) sunt nule (n'au valoare).

La cambii à vista (la vedere) sau cari sunt scadente la un timp anumit după vedere, prezentarea făcută cu scop de a fixa scadența este validă.

Persoana chemată a ridica protestul nu poate refuza ridicarea protestului sub cuvânt, că acesta în sensul ordinațiunii prezente nu este valid.

Posesorul cambial este îndreptățit a umplea cambii bianco primită înainte de 1 August 1914 numai în așa mod, ca aceea să cadă sub moratoriu. O umplere contrară acestei dispoziții se consideră ca contrară stipulației.

Față de cambii, emise înainte de 1 August 1914, în cursul moratorului, nu se poate exercita dreptul de regres pentru asigurare, prevăzut în §§ 25—29 al art. de lege XXVI 1876.

Cambii, asigurații comerciale și warrant-urile, cari nu cad sub moratoriu și sunt scadente înainte de 1 Decemvrie 1914, trebuie prezentate spre plată și protestate în caz de ne-

plată, cel mai târziu la termenul, la care ar fi trebuit îndeplinite actele acestea, dacă cambiile asignațiile comerciale sau warrant-urile din chestiune, ar cădea, în sensul ordinațiunii prezente, sub moratoriu.

§ 3. Moratoriul acordat prin § 1 se extinde și asupra taxelor anuale ale brevetelor de invențiuni.

II. Datorii în bani, ce nu cad sub moratoriu (trebuiesc plătite).

§ 4. Nu cad sub moratoriul acordat în § 1

1. Interesele împrumuturilor de stat și a celor garantate de stat; ratele de amortizare a acestor împrumuturi și rentele.

2. Cupoanele de interes și titluri ratate ai scrisurilor fonciare și a altor obligațiuni pupilare sau admise drept cautiuni.

3. Interesele și ratele de amortizație a împrumuturilor ipotecare încuviințate în scrisuri fonciare și a altor împrumuturi pe baza cărora se pot emite obligațiunile amintite în punctul 2.

4. Taxele ce sunt a se plăti pentru folosirea instalațiilor publice (taxe pentru apeduct, lumină electrică etc.).

5. Obligamentele, pe cari le are debitorul, mijlocit sau nemijlocit, față de societatea „Crucea Rosie” sau un fond, menit pentru ajutorarea familiilor celor mobilizați, sau pentru alte ajutoare de dat din prilejul războiului.

6. Pretensiunile de susținere (alimentare) și rentele viagere.

7. Obligamentele următoare întemeiate pe contracte de asigurare:

a) la asigurări pentru serviciu militar sau la asigurări pentru caz de moarte în războiu, plata integrală a sumei de asigurare;

b) la alte asigurări asupra vieții, ce nu cad sub dispozițiile punctului 6, plata sumei de asigurare până la cor. 500;

c) Obligamentul asiguratorului de a răscumpăra polița de asigurare sau a da împrumut pe ea — până la suma de cor. 200;

d) la asigurări de foc și de grindină, precum și la asigurări de vite, plata integrală a sumei de asigurare; la toți ceilalți ramuri de asigurare în contra pagubelor plata sumei de desdaunare până la cor. 400;

e) la asigurările asupra vieții de sub punct a), precum și la asigurările în contra daunelor de foc și de grindină, și la asigurările de vite premiile de asigurare trebuie plătite în întregime; la toate celelalte soiuri de asigurare și la asigurările în contra accidentelor plata premiilor de asigurare este obligatorie în proporție cu suma maximală a desdaunării, ce are a plăti asiguratorul în conformitate cu punctul d) resp. b). Cambiile date pentru acoperirea astorfel de premii de asigurare și debitele de cont-curent, provenite din premii de asigurare — asemenea nu cad sub dispozițiile moratoriului;

f) obligamentele reasiguratorului derivate din asigurări, în proporția sumelor, pe care asiguratorul are să le plătească în sensul punctelor a) — d); mai departe în sumă integrală premiile de reasigurare dela asigurările asupra vieții, în contra focului și a grindinei, precum și dela asigurările de vite, de sub punct a). La celelalte soiuri de asigurare premiile de reasigurare trebuie plătite în proporția în care este obligat a plăti premiile asiguratul.

8. Chiriile, cu excepția cazului, când cel obligat este chemat sub drapel, sau cade sub aceeași considerație, ca persoanele, cari îndeplinesc serviciu militar — întrucât nu beneficiază de retribuțiile sale regulate, sau cel puțin de banii de evartir sau de un ajutor public în scop de a plăti chiria. În ultimele două cazuri chiria trebuie plătită numai până la suma banilor de evartir sau a ajutorului primit.

9. Aranzile trebuiesc plătite.

10. Față de debitorul hipotecar ratele de amortizare din capital a împrumuturilor asigurate prin intabulare, pe imobiliile date în arândă sau în chirie și cari nu cad sub punct 3, excepționând cazul, când cel obligat documentează că arândă sau chiria efectiv încursă, după detragerea datoriilor publice, ce impovărează imobilul, a intereselor și a ratelor de capital, plătibile, conform punctului 3, în fine a celorlalte d. bănzi, plătibile în sensul punctului 5 nu acoper celelalte datorii cu amortizare amintite în punctul prezent. Întrucât suma calculată în modul acesta acoperă numai în parte datoriile cu amortizare amintite mai pe urmă, plata este a se face numai până la concurența acestei sume parțiale; iar pentru ordinea obligamentelor de plată este normativă ordinea în care pretensiunile sunt intabulate la cartea fondueră. (Va urmă).

Băncile și războiul

De

Un director de bancă.

În timpurile aceste grele suntem datorii a face băgători de seamă pe țărani noștri, ca, pe lângă supărarea și durerea ce o suferim cu toții pe urma războiului, ei să nu lase să ne înăbușe altă pacoste și mai mare, să nu dea prilej ca să vină asupra noastră un rău și mai mare, de care astăzi ne putem feri, dar care, mai târziu, nu se va putea delătura.

Înțelegem răul, ce se poate întâmpla, dacă nu vom îngriji de băncile noastre, ca de ochii din cap.

Moratoriul, adică ordonanța guvernului, referitoare la regularea și plățirea datoriilor, privește cu deosebire pe neguțătorii și afacerile de negoț. Este dovedit, că în timp de războiu negoțul suferă foarte mult.

O parte din țărani noștri, însă, dau cu totul altă tălmăcire moratoriului.

Ei zic, că acum n'au să reguleze nici o datorie. Unii trăesc chiar în credința deșartă că, mâne-poimâne, nu vor fi obligați să plătească, necum camete, dar nici capul banilor, și că acuș va veni lumea lui Pap Ianoș!

Ceice gândesc astfel, sunt în mare rățacire și nu-și dau seamă de urmările pagubitoare, ce pot veni asupra capetelor noastre.

Pentru că, orice s'ar întâmpla, datoriile nimărui nu le plătește popa, și, dacă moare cutare, datoriile rămân în grumazii copiilor și a moștenitorilor.

De aceea țărani noștri să-și facă cruce dela gândul, că din pricina războiului, vor scăpa de datorii, și acum, în toamnă, când mai fac puține parale pe bucate, pe lemne și altele, să-și reguleze negreșit datoriile. Banul este rotund, dacă îl ai în mână, se rostogolește și nu-l mai vezi, iar mai târziu, — moratoriul nu ține cât lumea, — când vei fi silit să regulezi, nu vei avea cu ce.

Un astfel de plătitor rău se îngroapă nu numai pe sine, dar, cu nesocotința lui, nimicește și Banca, care l-a ajutat și l-a ocrotit în nevoie.

Cum așa?

Iată cum:

Băncile noastre și ele lucrează cu bani străini, și ele iau bani dela bănci străine pe polițele din portofoliul lor (pe vechselele primite dela oamenii noștri). Datoriile acestea sunt cam 50 milioane.

Băncile noastre încă s'ar putea folosi de dreptul moratoriului, ar putea amâna regularea polițelor, până după morator, a-

tunci însă vor trebui să reguleze deodată întregă suma de sus. Dar de unde? dacă debitorii (datorații) lor nu-și regulează și ei datoriile lor?

Cel mai firesc și cel mai folositor lucru este deci, ca clienții băncilor noastre să-și reguleze datoriile, fără nici o privire la morator și la războiu, pentru că, dacă băncile noastre nu-și vor putea regula și ele datoriile, ușor, ba chiar sigur, vor putea veni în starea, ca să fie date în judecată. Odată date băncile în judecată, vor fi silit și ele, să-și împrucesueze clienții. Urmarea, și-o poate închipui ori-cine.

Din norocire pentru bănci, noua hotărâre pentru prolongirea moratoriului, ordonează, că cametele restante înainte de 1 August, „trebuie să se plătească necondiționat”, prin urmare acestea și pot fi împrucesuate.

Cine are urechi de auzit, să auză, — cine are ochi de văzut, să vază.

Ne țin naivi

sau vreau să ne batjocorească în față?

Foaia guvernului, „Pester Lloyd” dela 4 Octomvrie n. c., publică un articol, pe care l-ar fi primit dela un Român (asta o crede poate perciunatul dela acel ziar, dar noi nu! *Redacția*). Articolul e scris în legătură cu ținuta României față de Monarchie. „Românul” nostru (desigur cu perciuni! *Red.*), începe a înșiră, că ceva schimbare în legea școlară, apoi puțină îmbunătățire a legii electorale — și poporul românesc va fi mulțumit cu soartea sa după războiu.

Ah! da! „Românul” nostru mai amintește încă ceva: Ar mai fi în curgere și câteva procese, pe cari guvernul se va îndură a le iertă!

Articolul acesta atâta ne-a indignat, încât nici nu aflăm de vrednic a ne ocupa mai deaproape cu el. L'am relevat numai ca un semn al vremii, cu observarea, că sub astfel de împrejurări redactorul nostru responsabil care încă are un proces, nu așteaptă nici o iertare a procesului său. Doar iertarea a 2 până în 3 procese politice nu pot forma titlul de „drepturi” pe seama unui popor?! — Pentru Dumnezeu, oare de ce nu ne cruță presa guvernamentală cu astfel de provocări, chiar în aceste timpuri?!

Holera în Sibiiu.

În sfârșit acest oaspe fioros a pătruns și în orașul nostru. Din un transport de soldați bolnavi, sosiți din Ungaria de nord, au murit în 3 Octomvrie n. 4, în 4 și 5 Octomvrie numai câte unu. Atât constatările microscopice cât și cele bacteriologice, cari ne-au fost comunicate din Cluj telegrafice, au constatat holera asiatică. Ceialalți 8 soldați, cari au fost la început așezați într'o odaie cu cei morți, în 3 luna curentă au fost transportați în spitalul orașenesc. Dintre acestia nu s'a bolnăvit nici unul. Restul transportului, din spitalul de rezervă dela școala de cadeti, a fost de asemenea izolat. Comanda militară a luat măsuri întinse, atât cu privire la izolarea soldaților bolnavi sub simptome bănuitoare, precum și referitor la ținerea curățeniei în cazarmă. Iar urmărirea strictă a celor rânduie, va fi supraveghiată de comanda militară a pieței și de un medic militar.

La cererea magistratului, s'a făcut cercare la guvern, — din partea vice-comitetului comitatului Sibiiu, — ca toți bolnavi, cari vin de pe câmpul de luptă să fie supuși unei carantine de 5 zile în apropierea câmpului de luptă, ca prin astfel de transporturi să nu se lătească holera în toată țara. Trecerea morbului dela soldați aduși aici la altă persoană din împrejurime nu s'a putut constata. Și de oarece durata incubării holerei e de vreme scurtă, putem spera, că aici nu s'a întâmplat nici o infectare (bolnăvire).

Cu toate acestea, publicul e rugat din nou și de urgență, a țineă cea mai mare curățenie și orice caz al vre-unei îmbolnăviri bănuitoare să se înștiințeze îndată. Hotelele, cârcimele, restaurantele și cafelele sunt îndatorate a desinfecța closețele zilnic și a le țineă în cea mai bună curățenie. In contra neglijenților se va purcede cu toată strictețea și în caz de lipsă va fi ordonată închiderea localelor. Desinfecțarea se poate face cel mai ușor cu apă de var. Aceasta se pregătește așa, că punem într'un vas un chiloșram var stâns și peste el un litru de apă, iar după ce varul s'a topit mai turnăm trei litre de apă. Cu acest fel de apă de var e a se stropi toate locurile necurate din curte, closețe etc. Ținerea curățeniei în localele publice va fi supraveghiată de un medic orașenesc și de organele polițienesti.

In părțile de nord ale Ungariei și prin Austria s'au constatat cu mult mai multe cazuri de holeră, decât în părțile noastre.

Știrile Săptămânii.

Sibiiu, 9 Octomvrie n.

FOAIA POPORULUI

Băncile și războiul

Un director de bancă

In timpurile aceste grele suntem din nou a face băncilor de seamă pe lângă noi, ca pe lângă suferința și durerea ce o simțim ca toți pe lângă războiul și să nu lăse să ne lătmise războiul și să nu lăse să ne lătmise războiul și să nu lăse să ne lătmise războiul.

Ce zic alții despre foile din România? Cetim în „Gazeta Transilvaniei“ dela 8 Octomvrie următoarele: Mai multe persoane ne comunică că nu primesc ziarele din Țară, deși le-au abonat și au plătit abonamentul pe mai mult timp înainte. — Răspundem: Ziarele din Țară nu se primesc începând dela ordonarea mobilizării generale. Nici noi nu le primim. — Singurul ziar, care se inmanuează e „Ziua“, organul legațiunii austro-ungare din București. Acesta se împarte și răniților noștri din spitale.

Acum suntem ceva mai lămurii: Vine și din România foaia înființată la București, tot de Monarhie, acum câteva săptămâni. Și-apoi, vă mai plângeți, frați soldați răniți, că nu aveți foi. Doar vă vine foaia „românească“, numită „Ziua“, chiar dela București!...

Spre orientare. In săptămâna aceasta n'am scos nici o ediție specială și nici nu știm, dacă vom mai scoate. Cauza este, că cenzura în Sibiiu merge tare greu. Acolo sunt domni mari, cărora nu le place să-i tot conturbi, măcar că noi n'am scos mai mult de 2—3 ediții pe săptămână, ba au fost și săptămâni când n'am scos de loc, pe când celelalte ziare străine din loc scot zilnic. Dar ce era să facem, dacă lumea românească vine și ne cere să scoatem și noi telegramele, pe cari le-au scos Sașii și Maghiarii? Am chibzuit deci: cum să mulțumim publicul nostru? Ei, o să adunăm telegramele de pe 2—3 zile și le publicăm pe toate la oaltă.

Bine înțeles, neavând noi în Sibiiu un ziar zilnic, am întocmit de așa, că scoțeam telegramele tot cam în ciasurile de după amezii spre seară, cam deodată cu cele două ziare săsești din loc. Dar până când se traduc și culeg telegramele — mai cu seamă acum, când parte din personal e mobilizat — timpul trece, și astfel s'a întâmplat, că au trecut 5 ore și n'am fost trimis corectura la cenzură. La început domni procurori, sunt doi, erau foarte prevenitori, cetiau și după cinci ore, într'o zi unul, în celalaltă altul. La comanda de corp încă!

Dar în timpul din urmă s'au schimbat lucrurile. Nu știm momentan pe baza cărui paragraf — dar credem, că desigur vr'un paragraf pentru timpuri de pace, — domni procurori și-au schimbat orele de oficiu dela 8 dimineața până la 2 ore după amezii. Marția trecută la 3 ore ni s'a respins cenzurarea unei ediții speciale, pe care, natural, că nu am putut-o scoate, spre a nu ne espune unei pedepse numai ca aceea.

Din cauza aceasta, până una-alta sistăm scoaterea edițiilor, pe cari nu le-am tipărit doară cu considerare la partea materială, ci având în vedere o datorință morală față de publicul nostru românesc. Ne vom adresa însă mai sus, cerând lămuriri: Astăzi, când atâția cetățeni își varsă sângele pentru apărarea patriei, iar cei rămași acasă îndură atâtea mizerii etc. etc., nu e oare cu cale ca și unele autorități — în cazul de față procuratura — să jertfească ceva pentru binele obștesc, stând de bună voie în birou ceva mai mult ca de obicei? Că zău, nu sunt prea multe orele dela 8—2 după amezii. Și-apoi fiind în Sibiiu doi procurori, s'ar putea și schimba: unul înainte, celalalt după amezii.

Noi, cestia de jos, de ce lucrăm zi și noapte? Ca să putem face față atâtor dorințe! Spre pildă, de prezent ne vin cereri pentru foi gratuite pe seama răniților din întreagă monarhia. Și nici un popor nu se află poate în situația noastră: avem vr'o 7—8 foi, la cari apelează acum atâtea zeci de mii de răniți. Doar pe câmpul de luptă avem mai multe sute de mii Români. Iar noi n'avem subvenții, și nici nu ne trebuie; afară de aceea, spre exemplu „Foaia Poporului“, se dă pe un preț aproape de nimic. Lucrăm însă zi și noapte, ca să facem față la toate. Când colo te bruschează și-ți mai îngreunează poziția chiar aceia, pentru care în locul prim se luptă frații noștri.

Sfințirea noului seminar din Sibiiu s'a făcut Dumineca trecută, în 4 Octomvrie n. Deși astfel de serbări sunt foarte rari, totuși sfințirea noului cămin de cultură românească s'a făcut în cere restrins. Asta cu considerare la timpurile grele, prin cari trecem de prezent. O frumoasă și pătrunzătoare vorbire a ținut, din acest prilej, Excelența Sa Mitropolitul Meșianu. — Deo Dumnezeu, ca un spirit tot așa de măreț să domnească și în interiorul Seminarului, dupăcum se prezintă acest edificiu în exterior, deși a fost numai renovat, iar nu zidit din nou! — Dar să sperăm, că vom ajunge și acele vremuri!

„Foaia Poporului“ de acum, s'a espedat numai Sâmbătă, din cauza următoare: O ilustrație comandată telegrafice din Budapesta încă Luni, nu ne-a sosit nici Joi, de cum Miercuri, ca de obicei. Am așteptat până Vineri, când încă n'a sosit, fiindcă posta nu mai umblă așa regulat, ca mai nainte. Vineri, până când am pus altă culegere în loc, s'a făcut 2 ore după amezii. După acest timp n'am mai putut trimite foaia spre cenzurare, până Sâmbătă la 8 ore dimineața. — Rugăm deci pe cetitori, să ne ierte întârzierea, pentru care noi nu suntem de vină, ci împrejurările grele prin cari trecem, dar de cari încă o să ne scăpăm odată.

Lista soldaților români căzuți pe câmpul de războiu și răniți. Această broșură este întocmită pe baza rapoartelor ministrului de războiu, și cuprinde numele

tuturor soldaților români căzuți pe câmpul de luptă ori răniți. Broșura cuprinde rapoartele ministrului de războiu dela numerii 1—18, adică toate rapoartele cari au apărut până în ziua de 1 Octombrie n. Prețul 1 cor. Numerii viitori se vor scoate imediat după apariția raportului de pierderi a ministrului de războiu și va costa fiecare număr 10 bani. Toți aceia, cari doresc să se aboneze la lista pierderilor, să trimită costul abonamentului 2 cor., pentru care sumă vor primi numerii 1—18, și încă 10 numeri, cari vor apare după o altă. Abonamentele și comanda să se adreseze la Redacția și Administrația „Foaia Poporului Român”, Budapest, VII., Ilkautca 35.

Știri locale.

În cele următoare publicăm unele știri primite dela magistratul orașenesc, dela poliție sau dela comanda de corp din loc.

— În urma ordinațiunii dela comanda de corp din loc se face cunoscut, că persoanele civile pot să cerceteze pe soldații răniți sau bolnavi în spitalele militare și de rezervă numai dacă au certificate dela direcțiunea spitalelor respective. Certificatele se pot da așa cum vreau direcțiile spitalelor: pentru a merge oricând sau numai o singură dată. Prisonierii bolnavi și răniți pot să fie vizitați numai cu certificate deosebite, cari se dau pe un timp scurt. Astfel de certificate se primesc dela comanda militară.

— Pentru soldații de pe câmpul de luptă, sunt de lipsă urgent mănuși de iarnă. De aceea, magistratul orașenesc se adresează cu rugarea către întreaga populație, — care și până acum a adus atâtea jertfe, — ca să dăruiască orice fel de piei, ce nu le trebuiesc, din cari să se facă mănuși. Că ce soiuri de piei sunt, puțin are a face; lucrul de căpetenie este, ca să se dea mult și grabnic, spre a putea ajuta celor ce le sunt de lipsă. Binevoitoarele contribuiri sunt a se prelua de grabă la Biroul „Crucei Roșie” în Sibiu, strada Bruckental Nr. 16, între orele 9—11 înainte de amiază.

— Asentarea gloșășilor din cercul Sibiu-oraș se va ține în 11 și 12 Octom-

vrile n. c., în sala cea mare de ședințe a casei comitatului din Sibiu, strada Șaguna Nr. 10. Asentarea se începe totdeauna la 8 ore înainte de amiază. Cei de obligați la gloșe se vor prezenta după clasa de etate, în mod alfabetic, și anume: în 11 Octombrie a. c., la 7 și jumătate ore înainte de amiază, cei născuți în anul 1894, al căror nume se începe cu A până inclusive L; în 12 Octombrie, la 7 și jumătate ore înainte de amiază, cei născuți în 1894, al căror nume se începe cu litera M până la Z; apoi la 9 ore înainte de amiază, cei născuți în 1893 și la 10 ore înainte de amiază, cei născuți în anul 1892.

— Din partea comandai de corp se aduce la cunoștință, că pentru scutirea de frig a soldaților de pe câmpul de luptă, sunt delipsă o mulțime de așa numite *pieptare*, de cari poartă țăraniii noștri la sate. Dar fiindcă comercianții și producătorii nu pot singuri să lădăreze atât cât să cere, sunt provocați toți acei proprietari, cari au astfel de haine *nefolosite*, să le pună la dispoziția conducerii armatei. Se va plăti, după calitate, pro bucată până la 12 cor. Valoarea singuraticelor bucăți este a se induce, din partea primarului comunei, într'un conspect ce se va adăuga transportului. Taxarea va trebui să se facă însă cu rigoare, conform adevăratei valori. Procedura e următoarea: Primarul va aduna grabnic toate pieptarele disponibile în comună și le va trimite pe speșele conducerii armatei la cel mai apropiat loc, unde se află magazin militar de haine (Militär-bettenmagazin), în Sibiu, Cluj, Brașov sau Alba-Iulia. Confirmările despre primirea pieptarelor la miliție, trebuie să cuprindă numărul și valoarea lor. Plătirea se va face, — după trimiterea unui duplicat al confirmării de primire la Monturdepot Nr. 2 în Budapesta, — prin cassa postală (cum s'au plătit și vitele etc.) și după comune. Din acești bani, adresați omului prin comună, nu se va putea face nici un fel de detrageră, ci trebuie să i-se plătească suma întreagă (nu se va putea detrage deci nici dare sau altceva). Adunarea acestor pieptare ar fi de dorit ca să se sfârșească până în 20 Octombrie n., din care cauză sunt rugate toate organele comunale ca să urgenteze această acțiune.

Aviz. Fiind Nr. 40 confiscat din partea procuraturii, am trebuit să întocmim un alt număr, cel de față, care poartă numărul 41.

Ultime știri.

O lămurire. După Nr. 41 al foii noastre de azi eră deja cenzurat și totul rînduit, spre a începe tipărirea, — am primit din București dureroasa știre, că Regele Carol al României a răposat la Sinaia.

În fața acestei știri, acum, — Sâmbătă la 4 ore d. a. — am fost siliți a suprima noi Nr. 41. Și fiindcă cenzurarea noului Nr. 42 nu s'a mai putut până Duminecă dimineța la 9 ore, foaia prezentă a văzut lumina zilei numai Duminecă la 10 ore înainte de amiază.

Ca să putem și noi consacra răposatului Rege Carol pagina primă a acestui număr, îndată am lăsat afară o parte din ordinațiunea cu moratoriul, care mai cuprindea tocmai o pagină întreagă. Incolo n'am făcut nici o schimbare nouă, ci totul a rămas cum a fost mai înainte în Nr. 41.

Amănunte asupra morții.

— Primite Duminecă dimineța. —

Moartea Regelui Carol s'a întâmplat în urma vechei boale de ficat, care în noaptea din urmă i-s'a agravat. Regele a încetat din viață Sâmbătă dimineța. Agonia a început la 4 ore noaptea, iar moartea s'a întâmplat la 5 $\frac{1}{2}$ ore. — Azi, Duminecă, prințul Ferdinand a fost proclamat de Rege al României. — După proclamare, armata depune jurământul de credință noului rege. — Conform obiceiului, în cazuri de acestea, prim-ministrul Brătianu prezentă apoi demisia (mulțumita) guvernului regelui Ferdinand, care va încredința cu conducerea afacerilor țării de sigur tot pe ministerul Brătianu.

† Carol I, Regele României

1866—1914

S'a născut la 8 Aprilie 1839, ca al doilea fiu al Principelui Karl Anton de Hohenzollern-Sigmaringen.

S'a suit pe tronul României la 10 Mai 1866 ca **Principe**, iar dela 14 Martie 1881 a fost **Rege al României**.

Carne de oale

se dă soldaților din Sibiu în fiecare săptămână odată.

Cantitatea necesară săptămânal ca. 25—30 măști metrice.

Interesații să-și înainteze ofertele până **Duminecă în 11 Octombrie c.** la Comanda pieței pentru trupele de exercițiu în palatul comandai de corp, etajul 2, ușa 124 (Truppenübungsplatzkommando, Korpskommandogebäude, II. St., Tür 124).

Cauțiunea se va depune după încheierea contractului

Nr. 1157/1914

1942

Arândare de pășunat.

Comuna Alczina (Alțina) exarândază pe calea licitației publice, ce se va ține în 14 Octombrie a. c., după amiază la 2 ore, **pășunatul de iarnă și pășunatul de pădure** pe timpul dela 1 Noembrie 1914 până la 20 Februarie 1915.

Condițiunile mai de aproape se pot vedea în cancelaria comunală din loc.

Alczina, în 28 Septembrie 1914.

Dengel
primar.

I. Halmen
notar

Lăzi de vânzare.

La administrația „Foi Poporului” se află de vânzare mai multe lăzi, în diferite mărimi, potrivite pentru păstrarea grâului sau alte produse.

1951 Practicant.

În prăvălia mea de manufactură, băcănie și ferărie, se primește un practicant pe lângă următoarele condiții: Să aibă cel puțin 2—3 clase gimnaziale, reale sau civile; să vorbească pe lângă limba română, cea germană sau maghiară și trebuie să fie din familie hună, **Nicolae Răchitan**, Săsciori (Szászcsör, Szebenmegye).

Mape de vânzare.

Mapa Europei K 1.20
" Rusiei cu Galiția „ .220
" Franței cu Belgia „ 11.0
Se află de vânzare la

Administrația „Foi Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Cu adâncă întristare aducem la cunoștință dureroasa știre despre moartea prea iubitului nostru soț, respective tată și soț, a d-lui

Ernst Bergleiter

ces. și reg. capitan în res.

decorat cu medalia de războiu, medalia jubilară pentru armată și crucea jubilară etc.

care s'a întâmplat în 2 Octombrie n. c., la 5 ore dimineța după lungi și grele suferințe, în al 68-lea an al etății și după o viață întreagă închinată pentru binele familiei.

Rămășițele pământești ale seumpului adormit în Domnul s'au așezat spre vecinica odihnă Duminecă în 4 Octombrie n. c., la 3 ore după amiază, după ritul bisericii evanghelice, în cimiterul cel nou al orașului.

Sibiu, în 2 Septembrie 1914.

Odihnește în pace!

Maria Bergleiter n. Habermann
ca soție.

Frieda Bergleiter n. Baumann
soție de ces. și reg. locotenent
ca noră.

Alfons Bergleiter
ces. și reg. locotenent de cavalerie

Elsa Piso născ. Bergleiter
soție de ces. și reg. capitan auditor
ca copii.

Simion Piso
ces. și reg. capitan auditor
ca ginere.

Cel mai vechin și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu

Filiale: Brașov, Bozoviciu, Elisabetopole, Lugos, Mediaș și Mureșoșorheiu

Agenturi: Orșova, Sănmărtin, Sănmiclăușul-mare și Șelca-mare

Capital societar	K 6,000.000—
Fonduri de rezervă și penziuni	„ 2,350.000—
Portofel de cambii	„ 17,700.000—
Imprumuturi ipotecare	„ 12,400.400—
Depuneri spre fructificare	„ 24,500.000—
Scrisuri fonciare în circulație	„ 10,000.000—

Primește depuneri spre fructificare cu **5-5 1/2%**

după termenul de abdicere, plătiind însuși darea de interes

execută asemnări de bani la America și îngrijește încasări de cecuri și asignațiuni asupra oricărei pieși, mijloacele tot felul de afaceri de bancă. — Orice informațiuni se dau gratis și prompt atât de Centrala din Sibiu, cât și de filialele și agenturile institutului.

Direcțiunea.

Berea de Steinbruch alui Dreher

e cea mai bună și cea mai nutritoare beaură Se capătă peste tot locul. Atenție la vigneta!

Depozit principal la

M. Samuel Rubinstein
SIBIU.

1867

Banca generală de asigurare mutuală

„Transsylvania“

asociație cu garanție limitată în Sibiu (Nagyszeben)

recomandă încheierea de

asigurări pe viață în cele mai culante condiții de polițe (pentru învățători confesionali și preoți români avantajii deosebite).

Ca speciale combinații deosebit de favorabile sunt de notat:

Asigurări mixte cu reabilitare garantată de interese de 3%.

Asigurări simple și mixte cu participare de 40% la câștig. Asigurări mixte cu solvirea necondiționată de două ori a capit.

Asigurări de foc deosemeni cu premii foarte ieftine!

Dela fondarea „Transylvaniei“, sau plătit prin acest institut:

Pagube de incendiu	K 5.755.858-27
Capitale asigurate pe viață	5.635.328-12
In total a fost la Transsyl- / asig. pe viață	12.067.702—
vania la 31 Dec. 1913 / asig. de foc	144.436.366—
Capital de fondare și rezerve	2.696.458—

Informațiuni și prospecte se dau în orice moment gratuit la Direcțiune și la toate agenturile.

Persoane pricepute la afaceri de asigurare (achizitori) cari au legături bune la oraș și în provincie, să primesc la serviciu totdeauna în cele mai favorabile condițiuni.

Răsboiul

și criza comercială împreună cu el, mă îndeamnă a îmbia onorațiilor mei mușterii o bună ocazie de a-și putea procura avantajos cele trebuincioase.

Indeosebi atrag atenția asupra la

Resturi din tot felul de stofe

cari le vând cu cele mai ieftine prețuri, pe lângă plățirea îndată.

Casa de modă

FRIDERICH BINDER, mai înainte Rudolf Trentina

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 25.

MOBILE

lucrate solid și conștientos ...

se pot comanda la

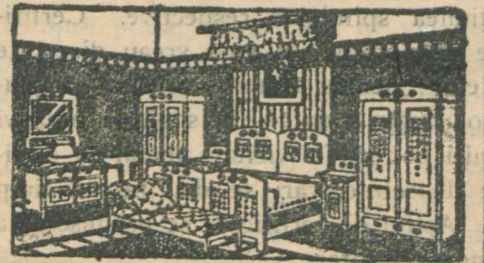
EMIL PETRUȚIU

Fabrică de mobile

SIBIU — NAGYSZEBEN, str. Sării 37

Specialist în:
mobile de tot felul pentru tineri nou căsătoriți, mobilări de hoteluri, vile, institute, cafenele și restaurațiuni!

— Telefon Nr. 47 —
cu legătura în com. întreg

Atelier propriu de tapiserie

Se lucrează după planuri artistice

Urmasul lui WILHELM GOTTSCHLING IOAN SCHIEB

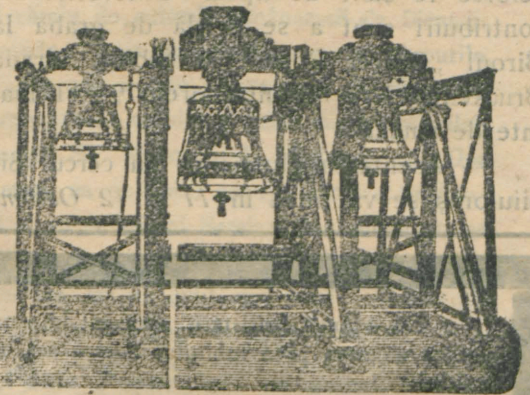
1898

Turnătorie de clopote, de armaturi și recvizite pentru pompieri Sibiu, Poschengasse Nr. 11 — Telefon Nr. 306

Bioul:

Str. Cisnădiei Nr. 30.
— Telefon Nr. 298 —

Execută tot felul de cădelnițe bisericesti, feșnice, policandre, clopote pentru biserică și școli, clopoțele de cioacă pentru vite, toate recvizitele pentru pompieri, asemenea și toate lucrările și reparaturile ce se țin de această branșă, pe lângă garanție. Mă învoiesc și la plățirea în rate.

Clopote vechi te primesc în schimb

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

☀ ☀ ☀ ☀ ☀

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la oraș cât și la sat.

☀ ☀ ☀ ☀ ☀

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Material pentru edificat

Traverse — Papă de acoperit — Plăci de izolat — Cement — Gips — Impletituri de drot — Drot de îngrădit cu ghimpi — Impletituri de trestie pentru stucatură — Scocuri din fier covăcit și vărsate — Căhăli etc. etc.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia